

Asia **KASVINSUOJELUN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUSMUISTIO**

Aika 13.05.2020 klo 13:00 – 16:00, Skype -yhteydellä

Osallistujat: Tove Jern (pj), Marja Savonmäki, Taina Sahin (siht), Ralf Lopian, Johanna Nykyri, Taina Aaltonen, Pirjo Tomperi, Veli-Pekka Reskola, Antero Nikander, Jarkko Hantula, Marja Poteri, Marja Jalli, Sanna Finni, Juha Palokangas, Anu Islander, Mari Raininko, Minna Pirhonen, Tuija Sarlin, Kaija Kallio-Mannila, Pauliina Laitinen, Emilia Hämäläinen, Kim Tilli, Tuula Mäki-Valkama, Sanna Välimäki, Aino-Maija Alanko, Johanna Santala, Tomi Pousi, Hanna Skogster, Mika Virtanen, Sari Peltonen, Rikard Korkman

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Jern avasi kokouksen klo 13.00. Esityslista lähetettiin ennakkoon sähköpostitse, ei lisättävää.

2. Edellisen kokouksen (10.2.2020) muistion hyväksyminen

Edellinen kokous pidettiin 10.2.20 TUKESin tiloissa ja sen muistio oli jaettu. Puheenjohtajalla oli korjausehdotus riski-indikaattoreita koskevaan kohtaan ja se on nyt toimitettu sihteerille ja korjattu muistioon.

3. Tutkimushankkeiden esittelyt

- ***Kestävyydellä menestystä: Puuvartisten puutarhakasvien ilmastollinen kestävyys ja tuotannon kannattavuus (Sanna Finni, LUKE)***

Finni kertoi jo loppuvaiheessa olevasta hankkeesta. Tavoitteena oli kehittää puuvartistille puutarhakasveille nopeaa ilmastokestävyysmenetelmä, jonka avulla testataan uusia kasvilajeja ja -lajikkeita niiden kasvuvyöhykkeiden selvittämiseksi Suomessa. Samalla saadaan tietoa kasvien talvenkestävyydestä. Käytössä on kaksi eri menestymisvyöhykejakoja, kotimainen ja eurooppalainen. Eurooppalainen vyöhykejako on karkeampi kuin kotimainen taimistoviljelijöiden laatima. Lisäksi kotimaisessa vyöhykejaossa hyödynnetään laajemmin eri muuttujia (kasvukauden pituus, talviolot ym.). Hankkeessa kehitettiin menetelmä pakkasenkestävyyden testaamiseen ja testattujen kasvilajien ja lajikkeiden erot pyrittiin saamaan esille. Selvitettiin kasvosaa, joka parhaiten soveltuu testaukseen, esikäsittelyn tarvetta sekä ajankohtaa, jolloin talvenkestävyys saadaan parhaiten esille ja havainnoitiin esiintyviä kylmävaurioita. Lisäksi simuloitiin nykyisten talvien toistuvien lämpöjaksojen vaikutusta kasvien menestymiseen ja määriteltiin talviaikaisen lepotilan syvyys. Hankkeen mallintamisosuudessa rakennettiin aineiston perusteella ilmastomalli, johon syötettyjen tietojen tuloksena saadaan menestymisvyöhyke Suomessa. Mallin puutteena ovat olleet talviajan kestävyys havainnot. Hankkeessa tuotettiin menestymiskarttoja mallintamisen tuloksena testatuille lajikkeille. Omenalla testimenetelmä toimi parhaiten, herukka oli haastavampi ja pensasmustikalla tuloksissa oli enemmän

hajontaa. Lajikkeiden talvenkestävyys noudattaa käytännössä todettua. Testausmenetelmä on nyt kuvattu, mutta kehitettävää on vielä lajikkeiden erojen esiin saamisessa. Paras ajankohta kestävyyserojen testaukseen on syksyllä ja alkutalvella. Mallinnusta on vaikeuttanut talvenkestävyystiedon puutteellisuus. Testi edellyttää lisäkehitystä herkkyuden havaitsemisen osalta ja testattavia verranlajikkeita tulisi olla useampia, jotta kokemusta kertyy enemmän. Jatkokehityksen kannalta pohdittava, voidaanko hyödyntää satelliittihavaintoja. Julkaisuja on tehty Puutarha- ja kauppalehteen.

Ei enempää keskustelua aiheesta. Toivottavasti mallia saadaan vielä täydennettyä.

- ***Virukset suomalaisessa perunantuotannossa - yleisyys ja tartunnan lähteet (Johanna Santala, Ruokavirasto)***

Santala kertoi siemenperunan tuottajien ehdottaman projektin käynnistyneen 2018 ja olevan nyt loppuillaan. Tällä hetkellä uusista esiperussiemenistä tutkitaan virukset ensimmäisen avomaatuotantokauden jälkeen. Ulkomaiset kantasiemenet tutkitaan aina ensimmäisen avomaatuotantokauden jälkeen Suomessa, vaikka ne olisi tutkittu jo lähtömaassa. Tätä on kyseenalaistettu, sillä ei tiedetä esiintyykö myös kotimaisessa kantasiemenessä viruksia. Hankkeessa oli tarkoitus tutkia laaja-alaisesti, kuinka paljon siemenperunan tuotannossa on virusta, millainen paine tulee luonnonkasveista ja samalla pohtia nykyisiä siemenperunan tarkastuskäytäntöjen mielekkyyttä. Vuonna 2010 tuli mahdolliseksi tutkia yhdestä näytteestä yhdellä testillä kaikki näytteestä löytyvät virukset (aiemmin vain yksi virus/näyte). Pikku-RNA sekvensointi perustuu kasvin omaan virussuojautumiseen, jonka seurauksena kasvi pilkkoo kaikkien virusten RNA:t pikku-RNA:ksi, jota kertyy RNA -hiljennyksen seurauksena kasviin. RNA -hiljennys on tunnettu jo kauan, mutta 2010 julkaistiin menetelmä, jonka avulla pikku RNA:t pystytään sekvensoimaan ja koostettu segmentti linjataan tietokantaan vastaavien virussegmenttien löytämiseksi. Näytteet on kerätty Ruokavirastoon virustesteihin tulleista siemenperunoista, alempien siemenluokkien viljelystarkastuksilta, ruokaperunasta sekä luonnonkasveista. Näytteistä eristettiin RNA ja osa näytteistä on jo sekvensoitu. Alustavien tulosten perusteella ruokaperunasta on tähän mennessä löydetty perunan Y-virusta ja maltokaarivirusta. Luonnonkasvien RNA -eristys oli joillakin lajeilla vaikeaa, sekvensointi onnistui hyvin (104 kpl) ja 18:sta löydettiin tunnistettuja viruksia, jotka eivät kuitenkaan uhkaa perunaa. Siemenperunasta ei toistaiseksi ole tehty viruslöydöksiä. Loput näytteet lähetetään ulkomaille sekvensoitavaksi resurssien puutteen vuoksi. Palkokasvien viruslöydöksistä on tekeillä graduprojekti Helsingin yliopistossa.

Lopian kysyi tutkimustulosten julkaisusuunnitelmista ja Santala kertoi pohtineensa julkaisua EPPO Buletissa, mikä tavoittaisi hyvin eurooppalaisen yleisön. Ammattilehtiin on jo kirjoitettu useita kirjoituksia. Tieteellisiä artikkeleita on myös julkaistu projektin aikana.

Jalli halusi tietää, onko pikku-RNA -menetelmä modifioitu eri kasveille, kuinka tehdään? Santalan mukaan menetelmä modifioidaan kasvikohtaisesti ja sen jälkeen sillä on mahdollista saada esille kaikki kasvissa esiintyvät virukset. Luonnonkasveille ei tarvittu erillistä menetelmää analyysivaiheessa. Jalli kysyi, kuinka helposti menetelmä on siirrettävissä muiden kasvien tutkimiseen? Kuinka paljon menetelmän avulla on mahdollista saada tietoa ympäristön kasvien viruskirjosta? Tarvitaanko lisädataa sen

pohjaksi, että voidaan sanoa tietyn viruksen esiintyvän kasvilla? Santalan mukaan menetelmällä tehdään kartoitus ja PCR –testi voidaan tehdä tuloksen varmistamiseksi.

- **Uusien ja vanhojen *Dickeya* ja *Pectobacterium* -lajien analysointi perunoista Suomessa (Minna Pirhonen, Helsingin Yliopisto)**

Pirhonen kertoi, että osana Euphresco –verkostoa olleen ja jo päättyneen hankkeen tavoitteena oli ottaa käyttöön tyvi- ja märkämätäbakteereille kehitetyt kvantitatiiviset PCR –testit, selvittää Suomessa esiintyvät tyvi- ja märkämätäbakteerit sekä tutkia bitorjuntabakteerien käyttöä varastoinnin aikaisessa torjunnassa. Tyvi- ja märkämätäbakteerit ovat yleisiä kaikissa kasveissa, eikä niitä voi tunnistaa oireiden perusteella toisistaan, vaan tarvitaan testi. Bakteerien tunnistamisessa siirryttiin hankkeen aikana genomien vertailuun, mikä mahdollistaa aiempaa pienempien erojen havaitsemisen. Nyt on jo löydetty yhteensä 18 eri *Pectobacterium* ja 10 eri *Dickeya* –lajia ja bakteerien nimistö on muuttunut valtavasti. Perunasta on löydetty 9 bakteeria, joista neljän tiedetään aiheuttavan tyvi- ja märkämätää. Märkämätää aiheuttavia bakteerikantoja esiintyy yleisesti maassa, eikä niistä päästä eroon. Vaikka peruna todettaisiin puhtaaksi tietyn testin perusteella, ei voida sanoa, että se oli puhdas kaikista bakteereista. Siemenperunaviljelmät tarkastetaan oireiden perusteella ja ne hylätään, jos oireita on yli kynnyksarvon. *Dickeya solani* aiheuttaa vakavampaa tautia kuin *Pectobacterium*. Testeissä bakteerivapaiksi todetuista eristä on jatkuvasti löydetty mädäntyviä perunoita ja hankkeessa pyrittiin selvittämään, miksi kaikki saastunnat eivät näy testeissä. LUKE otti käyttöön real-time PCR testit, koska nämä ovat herkempiä kuin tavallinen PCR testi. Tyvimätäbakteerikartoitus tehtiin hyödyntämällä testiä vuosina 2016-2018. LUKE löysi eristä useita eri bakteereja. Helsingin yliopisto eristi ja tunnisti bakteerit varastoiduista mukuloista ja perunalohkoista kerätyistä näytteistä, joista osa oli oireettomia ja otettu korkeammista siemenluokista. Näytteistä löydettiin yleisinä *P. atrosepticum* ja harvinaisina *P. brasiliense* ja *D. solani*. Myös hiljattain tunnistettuja, uusia bakteereja *P. polaris* (NO 2017) ja *P. versatile* (*P. maceratum*) 2019. Useat uudet tunnistetut bakteerit ovat esiintyneet Euroopassa jo vuosikymmeniä, mutta ne on luettu *P. carotovorum* -lajiin. *P. versatile* ja *P. parmentieri* ovat esiintyneet Suomessakin jo vuodesta 1982. Hankkeessa ei enää selvitetty, aiheuttavatko nämä tyvimätää, sillä asia oli tutkittu jo aiemmin (*P. parmentieri* ja *P. atrosepticum* aiheuttavat, *P. versatile* ja *P. polaris* eivät). Perunoiden mädäntymistä aiheuttavia bakteereita on paljon, mutta kaikki eivät aiheuta tyvimätää. Hankkeen bitorjuntaosiossa tutkittiin sumutuskokeessa *Serratia plymyntica* –bakteerin kykyä estää mädäntymistä varastoinnin aikana kolmen perunalajikkeen osalta (bakteeri sumutetaan mukulan pinnalle noston yhteydessä) seuraamalla mukuloiden mädäntymistä talven aikana. Tulosten mukaan mädäntymistä esiintyi vähemmän ensimmäisenä vuonna, eikä toisena lainkaan. Ehkä kasvukauden aikaisilla eroilla oli vaikutusta. Todettiin, ettei käsittelystä ole haittaa perunan kasvuun tai satoon, mutta käsittely ei myöskään vaikuta tyvimädän määrään. Tavallisille bakteereille on nyt käytössä herkät testit, mutta niiden avulla ei havaita uusia bakteereja. Eli puhtailta vaikuttavissa erissä voi silti esiintyä bakteeria.

Jalli kysyi, mitä viljelijä voi tehdä? Pirhonen kehotti käyttämään korkealaatuista siemenperunaa ja varastoimaan peruna hyvissä olosuhteissa talven yli. Ostettaessa siementä täytyy ymmärtää, että peruna on elävä organismi, jossa on bakteereja.

Santala halusi tietää, voidaanko kehittää bakteerit laajemmin tunnistavaa testiä? Pirhosen mukaan siementalot eivät halua heittää mukuloita pois, koska *P. carotovorum*

ei aiheuta tyvimätää. Italiassa piti olla bakteriologian konferenssi ja yhdessä workshopissa oli ehdotus, että bioinformaatikot kehittäisivät testialukkeet, jotka havaitsevat bakteerit sukutasolla, sillä kaikkia ei löydetä lajitasolla.

Hantula kehotti kokeilemaan biologisessa torjunnassa *S. plymynthica* lisäämistä liuoksen sijaan kuivana liiallisen kosteuden välttämiseksi. Pirhosen mukaan bakteerin käyttö on patentoitu. Puolassa on kuitenkin tekeillä myös kuivatuote.

Mäki-Valkama kysyi, löydettiinkö siemenperunasta mitään? Pirhosen mukaan korkean siemenluokan muutamasta erästä löytyi *D. solani* ja *P. maceratum* jokaisesta tutkitusta mukulasta. Nimimuutosten vuoksi, on kuitenkin vaikeaa sanoa, esiintyykö Suomessa edes vanhaa *P. carotovorum*. Aeroponisten mukuloiden osalta bakteereita on löydettävissä jo ensimmäisestä kentältä saatavassa sadossa, eikä tiedetä mistä saastunta on peräisin (saastuneet koneet, varastointilaatikot, hyönteiset, maasta jne).

- **Biologisin keinoin tehoa punahomeiden hallintaan (BIOTEHO) 2018-2020 (Tuija Sarlin, VTT)**

Sarlin kertoi vuonna 2018 alkaneen projektin päättyvän vuodenvaihteessa. Punahometta (*Fusarium* -suvun homeet) esiintyy monilla kasveilla aiheuttaen monenlaisia tauteja. Sieni leviää maasta, talvehtii kasvujätteessä ja siemenissä. Suomessa esiintyy nykyään yhä enemmän toksisia lajeja. Kaura on erityisen herkkä. Hankkeen tavoitteena oli kehittää biologisia estokeinoja *Fusarium* -homeiden hallintaan viljoilla (kaura ja ohra) Suomen kasvuoloissa ja estokeinojen käyttöönottoa muiden torjuntatoimien ohella. Homeiden kanssa kilpailevia biologisia estokeinoja (mikrobeja tai niiden seoksia) käytettäisiin monessa eri vaiheessa mm. kylvösiemenen suojauksena, kasvukauden loppuvaiheessa, jolloin kasvinsuojeluaineiden käyttö on kiellettyä tai riittämätöntä. Biokontrolli sopii myös luomuviljelyyn. Ensin valittiin testattavat biokontrollikannat ja kaupalliset valmisteet. Kaikki biokontrollikannat olivat joko kauran ja ohran kasvustosta tai jostain vaiheesta viljaketjua eristettyjä. Siemenen käsittely vähensi *Fusarium*-kontaminaatiota, eikä optimiannos heikentänyt siemenen itävyyttä. Hajoamiskokeita tehtiin pelloilla talven yli karikepusseissa. Ensimmäisen peltokokeen jälkeen ei havaittu, että olki olisi hajonnut paremmin. Peltotokeet toistettiin kahtena kesänä, siementä peitattiin ja tehtiin kasvustoruiskutuksia. Kyseisinä kesinä tautipainetta oli vain vähän ja olot olivat haastavat myös biokontrollikannoille. Viitteitä pienestä satotason noususta kuitenkin saatiin, mutta nämä on varmistettava. Vuodelle 2020 on suunnitelmassa uusi kasvitähteiden hajotuskoe, kasvihuonekoe sekä peltokokeet ja herkän NGS -pohjaisen identifiointimenetelmän käyttöönotto *Fusarium* -yhteisön tutkimiseen.

Pirhonen kysyi, löydettiinkö viitteitä toksiinien määrän alenemiseen, vaikka *Fusariumin* määrä ei vähene? Sarlinin mukaan kenttä on hyvin kompleksi. Tutkitut *Fusarium* -lajit tuottavat toksiineja, mutta se ei välttämättä korreloi sen kanssa, mitä *Fusarium* -sukuja esiintyy. Tuottavat hyvin erilaisia toksiineja ja on myös puhuttu toksiinien yhteisvaikutuksesta. Kaikki toksiinit eivät näy testeissä.

4. NAPPI –päivitys (Pauliina Laitinen ja Emilia Hämäläinen, Tukes)

Laitisen mukaan NAPPI-ohjelma on laaja, päivitetty 2018. NAPPI-ohjelman puitteissa on seurattava erityisesti valittavien aineiden käyttöä, myyntiä sekä harmonisoidun indikaattorin kehitystä. Suomessa nämä tarkkailtavat aineet on valittu NAP ohjausryhmän, SYKE ja SML yhteistyönä. Kasvinsuojelututkimuksen järjestäminen on luvanvaraista. Tukes valvoo kouluttajia ja tutkimuksen järjestäjiä sekä ylläpitää rekisteriä näistä ja tutkimuksen suorittaneista.

Koulutus tapahtuu nyt myös Moodlen kautta. Jatkokoulutusta voidaan järjestää myös paikan päällä. Koulutusmateriaali on netissä ja sitä on päivitetty biosidivalmisteita koskevalla osuudella maataloudessa sekä metsänhoidon kasvinsuojelulla. Metsänhoito-osiosta puuttuu vielä käänös ruotsiksi. Ruiskuntestausjärjestelmää on myös kehitetty paljon, erityisesti toivottiin käytännönläheistä koulutusta. Tähän on nyt panostettu samalla kun testausohjeita päivitettiin ottamalla huomioon testaajien turvallisuus ja EN iso 16122 standardi. Ruiskuntestaajien koulutusta järjestävät Luke, HAMK ja Tukes yhteistyössä. Ruiskupuolen standardisointi on siirtynyt Lukelta Metsäteollisuuden standardisointiyhdistykselle (METSTA). Ruiskudronet ovat tulevaisuuden visioita, mutta toistaiseksi kasvinsuojeluaineiden lentolevitys on laissa kielletty. Asiasta on tullut paljon kyselyjä eikä tilanne muutu kasvinsuojelulakia muuttamalla, koska asiaan liittyy myös muuta lainsäädäntöä. Ilmailusäädöksistä tulee vaatimuksia paitsi käytettävälle aineelle, myös laitteelle ja käyttäjille. Dronien käyttö edellyttäisi poikkeuslupaa ja ratkaistavana on usean eri viranomaisen alaisuuteen kuuluvia kysymyksiä. Mahdollisuuksia on kuitenkin paljon, joten katsotaan, kuinka asiassa edistytään. Tavoitteena on ruiskudronen käyttö vuonna 2025.

Hämäläinen kertoi Tukesissa käynnissä olevasta Urea –hankkeesta. Hankkeen taustana ovat ”harmonisoitu riski-indikaattori 1” ja urean kasvaneet myyntimäärät. Hanke päättyy loppukuussa. Hankkeen tavoitteena on selvittää urean käyttöä kasvinsuojeluaineena metsissä, sen korvattavuutta muilla keinoilla sekä syitä Suomen ja Ruotsin torjuntakäytäntöjen eroille. Laaditaan loppuraportti, jonka pohjalta on mahdollista toteuttaa käytännön toimia. Harmonisoitu riski-indikaattori 1 mittaa NAP:in ja puitedirektiivin toteutumista. Kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuva kokonaisriski oli Suomen osalta kasvanut vuosina 2011-2017 ja syyksi paljastui urean käytön lisääntyminen metsissä juurikkään torjunnassa. Asiaa päätettiin selvittää, jotta se voidaan kertoa komissiolle.

Raininko kannatti asian selvittämistä ja ehdotti myös kasvinsuojeluaineiden tilastoinnin läpikäyntiä, sillä urea on mukana kasvinsuojeluinventaaroissa. EU -maiden vertailuissa kasvinsuojeluaineiden käyttömäärät on jaettu peltopinta-aloittain, mutta ureaa käytetään metsäpinta-aloilla.

Jernin mukaan tilastoissa tulisi eriyttää maatalous- ja metsäkäyttö ja vielä selvitetään, kuinka asia saadaan läpi komissiolle.

Jalli piti myös tärkeänä, että vertailuun välitetään oikeaa tietoa.

Jernin mukaan tähän panostetaan nyt ja asiasta on jo keskusteltu tilastoinnista vastaavien henkilöiden kanssa, mutta se täytyy vielä saada tilastoihin.

5. IYPH2020 -päivitys tilanteeseen (Ralf Lopian, MMM)

Lopian kertoi esitelleensä yhteenvedon kansainvälisen kasvinterveysvuoden tapahtumista jo edellisellä kerralla, mutta Covid-19 pandemian mukanaan tuomat rajoitteet ovat muuttaneet tilannetta. IPPC:n yleiskokous ja siihen suunniteltu ministerien osa on peruttu ja siirretty vuoteen 2021 (yleiskokous 29.3.2021 ja ministerien osa 1.4.2021). Kasvinterveyskonferenssi Helsingissä siirtyy myös vuoden 2021 kesään, samoin muita suunniteltuja tapahtumia. Kansainvälinen ruokapäivä 16.10.2020 on edelleen kalenterissa. Tammikuulle 2021 suunniteltu IYPH-päätösseremonia Roomassa on peruttu ja se todennäköisesti toteutetaan 2021 Helsingin konferenssin yhteydessä sen lopuksi. Kansainvälisistä ohjelmista osa on vielä työn alla; kansainvälinen valokuvakilpailu, videosarja ja lasten maalauskilpailu. Lasten kirja on edennyt tuotantovaiheeseen ja valmistuu 7 eri

kielellä syys-lokakuussa. FAO:n tieteellinen raportti ”Climate Change and Plant Health” on valmisteilla. Sosiaalisen median viestintää ja kirjoituksia lehdissä on lisätty. Kaikkien tulisi lisätä viestintää Twitterissä ja Instagramissa, koska fyysisiä tapahtumia ei nyt ole.

Hantula kertoi metsätieteellisen seuran järjestävän 20.10.2020 metsien terveydestä ”Metsätieteen päivän”.

Puheenjohtaja Jern kertoi kansliapäällikön avaavan Drone –työpajan 14.5. ja mainitsevan sen yhteydessä myös kasvinterveysvuoden.

Jallin mukaan viestintä on helpompaa, kun kasvukausi lähtee liikkeelle.

6. Kansallisen kasvinterveysvuoden tapahtumat –päivitys tilanteeseen (Aino-Maija Alanko, Ruokavirasto)

Alanko toimii ”Kasvinterveystietoisuuden lisääminen” -projektin vetäjänä Ruokavirastossa. Projektin aluksi päätettiin eri teemat ja kohderyhmät. Tänä vuonna on keskitytty puutarhaharrastajiin, lapsiin ja nuoriin, keväällä matkustajiin. Viime vuonna kohteena olivat ammattimaiset toimijat. Kevään aikana on tehty paljon työtä viestin yksinkertaistamisessa. Viesteissä on keskitytty karanteenilajeista, prioriteettituhoojista ja laatutuhoojista valittuihin neljään lajiin; koloradonkuoriainen, tulipolte, aasianrunkojäärä ja mäntyankeroinen. *Xylella fastidiosa* mainitaan myös, koska se on EU:n alueella merkittävä tuhoaja. Alussa tehtiin yleisön lähtötasoa mittaava kysely, jonka tulosten perusteella viestinnässä on paljon tehtävää. Tänä vuonna kohteena ovat kansalaiset ja ensi vuonna neuvonta. Koulutusmateriaalia on valmiina jaettavaksi, myöhemmin sitä jalostetaan myös neuvojien käyttöön. Kasvinterveysvuosi on vain osa kasvinterveystietoisuuden lisäämistä koskevaa hanketta. Muutama tapahtuma ehdittiin pitää ennen korona-aikaa. Opettajat kiinnostuivat kasvinterveydestä ja heidän kanssaan on kehitetty oppimateriaalia. Ruokavirasto osallistuu Avoimet puutarhat –tapahtumaan, Kevätmessut toteutetaan tänä vuonna digikampanjana. Oppimateriaalin ensimmäiset versiot ovat ladattavissa Ruokaviraston nettisivuilta, samoin päiväkodeissa jaettava tehtäväpaketti lapsille. Nettisivuilta löytyy myös kuukausittainen asiantuntijablogi, jossa avataan jokapäiväistä työtä. Yhteistyötä tehdään lähiömutsi bloggaajan kanssa ja yhteistyö tubettajien kanssa on tekeillä, toivottavasti toteutuu sadonkorjuun aikaan. Työn alla on myös Youtube –videoita ja kesällä pyritään laatimaan kohdistetumpi kampanja sosiaalisessa mediassa. Sponsoroituja mainoksia laaditaan Instagramiin, Facebookiin ja Googleen julkaistavaksi tilattaessa kasveja. Instagramissa ja Facebookissa on myös arvontoja. Lisäksi tehdään lehtikirjoituksia paikallislehtiin. Jokainen voi auttaa saamaan näkyvyyttä esim. hashtagien avulla.

Rainiko pyysi päivityksiä meneillään olevista asioista neuvottelukunnan jakelulla, jotta voi tiedottaa niistä eteenpäin ja saada näin näkyvyyttä asialle. Alanko lupasi jakaa koosteen edelleen jaettavaksi.

7. Hyönteishotellikampanja –päivitys tilanteeseen (Marja Savonmäki, MMM)

Savonmäki kertoi ministeriön ”Hyönteishotelli” –kampanjan lähteneen käyntiin huhtikuun alussa osana kasvinterveysvuotta, molemmista puhutaan samassa yhteydessä. Tavoitteena on pystyttää hyönteishotelli, huolena pölyttäjien väheneminen. YLE:llä on ”Pelasta pörriäinen” -hanke ja sopimuksena oli aloittaa kampanjat yhtä aikaa. Vinkkejä hyönteishotellin rakentamiseen löytyy verkosta ”Hyönteishotelli 2020” -kampanjan sivuilta, sosiaalisessa mediassa jaetaan ohjeita myös perhosbaarien tekoon. Korona-aikana saadaan kasvinterveysvuotta nostettua näin paremmin esille. Kampanjassa on mukana laaja määrä toimijoita ja se on edennyt hyvin.

Keskustelussa osa kertoi jo rakentaneensa oman hyönteishotellin, osa oli ihailut muiden rakennelmia.

8. Muut asiat

Jern kiitti esittelijöitä mielenkiintoisista esityksistä. Neuvottelukunnan kesäretkeä ei tänä vuonna voida järjestää, palataan asiaan ensi vuonna.

Jalli kysyi, kuinka Asko Hannukkalan elämäntyötä voitaisiin kunnioittaa, olisiko esim. stipendirahaston perustaminen kannatettavaa? Esitys sai kannatusta ja Hantula kertoi, että stipendirahaston voisi käytännössä yhdistää kulttuurirahastoon, jolla on kokemusta asian kanssa. Pirhosen mukaan pääoman keräämisen suhteen täytyy miettiä jatkoa.

9. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Alustavasti seuraava kokous olisi 23.9.2020 klo 13:00, Ruokaviraston järjestämänä, tarpeen vaatiessa sähköisesti. Kokous päättyi klo. 15:58.